

Työllisyyspalveluiden talousarvioesitys ja toiminnalliset tavoitteet

HETYJ 18.10.2021 § 51
1965/02.02.00.00/2021

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.10.2021 § 405 vuoden 2022 talousarvion kehdykset. Päätdksen mukaan lauta- ja johtokuntien talousarvioehdotusten tulee olla valmiina 29.10.2021. Talousarvion käsittely jatkuu siten, että kaupunginjohtajan talousarvioehdotus valmistuu 11.11. ja kaupunginhallituksen 1. käsittely pidetään 16.11. Veropäätdkset tehdään kaupunginvaltuustossa 15.11. Kaupunginhallituksen esitys vuoden 2022 talousarvioksi käsitellään valtuustossa joulukuun 13. päivä.

Seuraavassa esitettävä Työllistäminen-tulosalueen talousarvioesitys on edellä mainitun kaupunginhallituksen hyväksymän kehdyksen mukainen.

Toiminnan kuvaus 2022 ja keskeiset muutokset

Kaupungin työllisyystoiminta tähtää kaupungin elinvoiman ja työllisyyden edistämiseen etupainotteisesti sekä työttömyyden, erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden, laskemiseen valtakunnalliselle tasolle. Työllisyyttä edistävä toiminta perustuu työnhakijoiden ja työnantajien yksilölliseen kohtaamiseen vastaten heidän palvelutarpeisiinsa oikea-aikaisesti ja ennakoivasti. Työmahdollisuuksia ja työllisyyttä edistäviä palveluita järjestetään yhteistyössä laajan kumppaniverkoston kanssa. Työllisyystoiminnan kehittämisessä hyödynnetään tietoa palvelujen vaikuttavuudesta sekä huomioidaan koronapandemian jälkeiset muutokset työelämässä.

Työllisyyspalvelujen palveluvalikko edistää nopeaa työllistymistä sekä tarjoaa palveluita pidempään työttömänä oleville joensuulaisille. Työnhakijoiden ja työnantajien matalan kynnyksen palvelupisteenä toimii ohjaus- ja neuvontapalvelu Luotsi, joka sisältää alle 30-vuotiaille tukea ja palveluita tarjoavan Ohjaamon. Luotsin kautta on saatavissa duuniagentin henkilökohtaista valmennusta, yritysagentin palveluita sekä laajalti kumppanitoimijoiden toteuttamia ja ESR-rahoitteisesti hankittuja palveluita. Työkyvyn selvittelyyn tarjotaan tukea Topakka-hankkeen työkyvykoordinaattoreiden sekä ostopalvelujen avulla. Luotsin ja Topakan palvelut ovat kokonaisuudessaan ESR-rahoitteisia päättyen kesäkuussa 2023. Hankkeiden lisäksi työllisyyttä edistäviä palveluita järjestetään kaupungin ylläpitämän, lakisääteisen monialainen yhteispalvelu TYP:n kautta.

Työttömän työnhakijan yhtenä tukimuotona on työllistyminen kaupungin varoin palkkatuella eri toimialueille tai työllisyyspalvelujen ylläpitämään Taitamoon. Taitamossa tarjotaan monipuolisia, avoimien työmarkkinoiden kysyntää vastaavia työtehtäviä, joiden tarkoituksena on kehittää työnhakijan osaamista tai selvittää työkykyä. Toimintaan voi osallistua työsuhteen, työkokeilun tai kuntouttavan työtoiminnan päätöksen perusteella. Taitamon lisäksi Työllisyyspalvelut järjestävät kuntouttavan työtoiminnan paikkoja ostopalveluina. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalveluina järjestettävä toiminta siirtyy hyvinvointilaeiden vastuulle vuonna 2023.

Kaupunki on ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa keväästä 2021 alkaen toimien Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilun vastuukuntana. Kuntakokeilun tehtävänä on tarjota tiivistä yksilöllistä valmennusta sekä asiakkaan tarpeiden mukaan kohdennettuja palveluita kohti avoimia työmarkkinoita. Kuntakokeilu siirsi alle 30-vuotiaiden, maahanmuuttajien sekä Kelan työttömyysetuutta saavien lakisääteiset palveluvastuut TE-toimistolta kunnalle määräajaksi. Samalla kunnan työnjohtoon siirtyi TE-toimiston henkilöstöä kokeilun ajalle. TE-toimiston henkilöstöresurssin lisäksi kaupunki on resurssoinut kuntakokeiluun omaa henkilöstöä kuntakokeilulainsäädännön mukaisesti.

Työnhakijan palvelujen lisäksi työllisyyttä edistetään tarjoamalla työnantajille tukea työllistämiseen. Merkittävimpänä tukimuotona on työllistämisen kuntalisä, joka on määräaikainen rahallinen korvaus työnantajalle työllisyyspalvelujen työttömänä

olevan asiakkaan työllistämistä. Vuonna 2022 korotettua kuntalisää esitetään myönnettäväksi alle 25-vuotiaille, yli 55-vuotiaille sekä maahanmuuttajille.

Kaupungin työllisyyttä edistävä toiminta tukee valmistautumista työllisyyden palvelurakennemuutokseen, minkä myötä suurin osa työllisyyden hoidon palveluvastuista siirtyy TE-toimistolta kunnan järjestämisvastuulle vuonna 2024. Erityisesti ESR-hankkeet Luotsi ja Topakka sekä työllisyyden kuntakokeilu vaikuttavat tulevaisuuden kuntajohtoisten työllisyyspalvelujen muotoutumiseen tunnistaen työnhakijoiden palvelutarpeita, kehittäen palveluita sekä tehden tiivistä työnantajayhteistyötä. Toiminnan sisällöllisen kehittämisen lisäksi tulevaan muutokseen vastataan organisoitumalla tehokkaasti ja taloudellisesti sekä luomalla vaikuttavat työllisyyden edistämisen palveluprosessit. Työllisyyden edistäminen nähdään yhtenä merkittävimmistä keinoista kaupungin elinvoiman edistämiseksi.

Tässä talousarviossa esitetään kahden uuden sosiaaliohjaajan resurssia työllisyyden kuntakokeiluun (työnantaja SiunSote), yhtä uutta valmentajaa sekä kahta uutta ohjaamotyöntekijää, joista toinen rahoitetaan kokonaisuudessaan TEM:n erillisrahoituksella.

Toiminnalliset tavoitteet 2022

Strategian painopiste ja tavoitelinjaus pohjautuvat konsernistrategian valmistelumateriaaliin ja ne voivat vielä muuttua. Mikäli muutoksia tapahtuu, päivitetään painopiste ja linjaus vastaamaan valtuuston hyväksymää strategiaa.

Strategian painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Valmistaudumme kasvaviin työllisyyden edistämisen vastuihin työelämälähtöisesti ja puolitamme työttömyyden. Painamme työttömyysasteen valtakunnalliselle tasolle ja katkaisemme kuntalaisten työttömyyden nopeasti.		Tavoitetaso 2025: Työttömyysaste on 10 %		
Toiminnallinen tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso 2022	Vastuutaho	Tilanne xx/2022	Toteumaennuste
Työttömyys vähenee	- Työttömyysaste, tavoite 12 % - Pitkäaikaistyöttömien määrä, kääntynyt nousevasta laskevaksi	henkilöstö- ja työllisyysjaosto	Nämä täytetään ovk vaiheessa	Nämä täytetään ovk vaiheessa
Kaupungin työllisyyttä edistävä toiminta on vaikuttavaa	- työttömyyden katkeaminen 3 kk:n sisällä asiakkuuden alkamisesta, tavoitteena 60 %: asiakkaista - asiakkuus päättyy avoimille työmarkkinoille (tutkintoon johtavaan koulutukseen tai muuhun toimeentuloon turvaavaan ratkaisuun esim. eläkkeelle), tavoitteena ratkaisuprosentti 70 %	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		
Edistämme työllisyyttä tiiviissä verkostoyhteistyössä	- työllisyyttä edistävät ESR-hankkeet sekä työllisyyden kuntakokeilu	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		

	<p>etenevät tavoitteiden mukaisesti, mittarina ESR-hankkeiden ja kuntakokeilun mittaristo</p> <p>- työnantajakontaktien määrä 800 /vuosi ja niiden kautta tapahtuneet työllistymiset 200</p>			
--	--	--	--	--

Valtuustotason tavoitteiden lisäksi määriteltävät Henkilöstö- ja työllisyysjaoston seuraamat tavoitteet ja mittarit:

Toiminnallinen tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso 2022	Vastuutaho	Tilanne xx/2022	Toteumaennuste
Maahanmuuttajien työllistyminen	-Maahanmuuttajien työttömyys, < 30 % -Maahanmuuttajien aktiivointiaste, 60 %	henkilöstö- ja työllisyysjaosto	Nämä täytetään ovk vaiheessa	Nämä täytetään ovk vaiheessa
Uusien kuntakokeiluasiakkaiden työttömyyden kesto	-Virta yli 3kk työttömyyteen, < 40 %	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		
Kuntakokeiluasiakkaiden aktiivointiasteen kehitys	-Tavoitteena aktiivointiasteen nousu, >35 %	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		
Alle 30-v työllistyminen	-Virta yli 3kk työttömyyteen, < 30% -Pitkäaikaistyöttömien osuus työttömistä alle 30-vuotiaista, < 10 %	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		
Opinnollistettujen työtehtävien kehittäminen Taitamossa ja kaupungin hallintokunnissa	-Uusien opinnollistettujen työtehtävien määrä, 30	henkilöstö- ja työllisyysjaosto		

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

1 000 euroa	TP2020	TAM2021	TA2022	Muutos%
Toimintatulot	827	838	880	5,0
Toimintamenot	-15 546	-15 648	-16 280	4,0
Toimintakate	-14 719	-14 810	-15 400	4,0

Lisätietoja:

- Käyttötaloustaulukon taloussuunnitelmavuosien tulot ja menot viedään budjetointijärjestelmään vasta kaupunginjohtajan esitykseen.
- Työllisyyden tulosalue koostuu neljästä kustannuspaikasta, jotka ovat: Työllistäminen 1411, Työllistämishankkeet (kuntakokeilu) 1471, Työllisyyspalvelut 1481 ja Työmarkkinatuki 1482.

Kustannuspaikalla Työllisyyspalvelut on nousua toimintakatteessa kuluvaan vuoteen verrattuna n. 138 000 €. Tämä johtuu pääosin uusien Kauppakadun määräaikaisten toimitilojen vuokrista, Ohjaamoon palkattavan määräaikaisen (1/2022-12/2022) psykiatrisen sairaanhoitajan toimesta sekä varautumisesta lakisääteiseen pohjoismaisen työllisyysneuvoston palvelumalliin.

Kustannuspaikalla Työllisyshankkeet toimintakate nousee n. 207 000 € verrattuna kuluvaan vuoteen. Nousu johtuu pääosin kahden sosiaaliohjaajan ja yhden valmentajan kustannuksista. Kaikki vakanssit ovat uusia ja määräaikaisia.

Kustannuspaikalla Työmarkkinatuki on nousua kuluvaan vuoteen nähden n. 230 000 €. Työmarkkinatukea ennakoitaan maksettavan tulevana vuonna 10 milj. €, kun kuluvana vuonna kustannuksia kertyy ennusteen mukaan n. 11 milj. €

- Nousua koko tulosalueella yhteensä toimintakatteessa, verrattuna kuluvaan vuoteen on n. 590 000 € ja verrattuna tilinpäätökseen 2020 nousua on n. 680 000 €.

Valmistelija: kansliapäällikkö, työllisyyspäällikkö

Kansliapäällikön esitys:

Henkilöstö- ja työllisyysjaosto päättää

hyväksyä työllisyys-tulosalueen talousarvioehdotuksen vuodelle 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Työllisyyspäällikkö Vartiainen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.